

Communicatie

**AL NOEM JE HET
UNIVERSITEIT**

**EEN SCHOOL
BLIJFT
EEN SCHOOL**

Loesje

**Informatiegids voor scholieren en
aankomende HBO-studenten**

Colofon

Auteurs

De leden van redactie en de eindredactie

Redactie

George van der vlist
Lourens Reijgersberg
Maike Vallenga
Elga Zonneveld
Gülhan Önbas
Mohammed Belhaj
Saskia Fransen
Shirley de Jong

Eindredactie

Elga Zonneveld, Mohammed Belhaj, Shirley
de Jong en Ashley Maduro

Assistent eindredactie

Maike Vallenga

Grafischontwerp en lay-out

Shirley de Jong

Voorkant

Elga Zonneveld

1e druk oktober 2002

Alle rechten zijn voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand of
openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige
wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën hetzij door opname op enige andere
manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de auteurs.

Communicatie

INFORMATIEGIDS VOOR SCHOLIEREN EN AANKOMENDE HBO-STUDENTEN

3

Voorwoord

Voor je ligt de nieuwe voorlichtingsgids omtrent de opleiding Communicatie in Nederland. Wil jij alles weten over deze opleidingen? Dan is dit de manier om je te laten informeren. Naast informatie over de opleiding zelf, staat deze gids ook nog eens boordevol met handige tips en weetjes.

Wij wensen je veel leesplezier!

De redactie

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inhoudsopgave	5
Inleiding	6
Wat is communicatie?	8
De drie hoofdvormen van communicatiemanagment	10
Wat moet een communicatiedeskundige kennen en kunnen?	12
Interview met een derdejaars student	14
Handige tips!	16
Waar in Nederland kan ik communicatie studeren?	17
Marion (45), werkzaam in de communicatie sector.	19
De werkvelden van een communicatiedeskundige	22
De opleidingsvormen	23
Waarom zijn communicatiedeskundigen nodig?	24
Het studentenleven!	25
Handige tips!	29
Nawoord	30

Inleiding

- "Wat ga jij voor opleiding doen?"

"Ik ga de opleiding communicatie volgen"

- "Goh, wat leuk, wat kun je daar dan precies mee?"

"Ehh, heel veel geloof ik, het is heel erg breed..."

Dit is voor veel toekomstige communicatiestudenten een bekende situatie. Ze weten welke opleiding ze gaan doen, maar niet precies wat ze er later mee kunnen gaan doen. Deze voorlichtingsgids is bedoeld om alle scholieren en studenten die op deze vraag geen antwoord weten, meer helderheid te bieden.

Wat is nu eigenlijk communicatie? De één zal zeggen dat dat gewoon praten is, de ander denkt misschien aan doventaal of aan communicatie tussen mens en dier. Dit is natuurlijk allemaal juist, echter dit is niet waar de opleiding communicatie je voor opleidt. Je wordt geen doventolk, ook geen paardenfluisteraar.

Maar wat dan wel?

Wat kan je met de opleiding als je ermee klaar bent en wat moet je kunnen om met de opleiding te beginnen? Deze vragen vormen de rode draad in deze voorlichtingsgids.

Alle communicatie opleidingen in Nederland hebben ook een eigen website waar je onder andere het onderwijsprogramma kan inzien.

Handige Tip

6

Inleiding

Als eerste zal er worden gekeken naar wat communicatie eigenlijk is en welke vormen van communicatie er bestaan. Dan zal er een hoofdstuk volgen waarin staat wat een communicatiedeskundige moet kennen en kunnen. Ongeveer in het midden van de gids kunt u een kaart van Nederland vinden, met daarop alle hogescholen die de opleiding communicatie aanbieden. Tevens staat er een tweetal interviews in met mensen die studierend of werkzaam zijn in het communicatiewerkveld.

Tot slot wordt er ook aandacht besteed aan de lesvormen die er op de hogescholen zijn, dit omdat er op dit vlak grote verschillen bestaan tussen de hogescholen en deze verschillen zijn toch zeker de moeite van het bekijken waard. In deze gids staan ook erg veel handige tips voor studenten.

De redactie

Op de site www.hbo-raad.nl kan je ook een overzicht opvragen van alle communicatie opleidingen in Nederland.

Handige Tip

7

Wat is Communicatie?

"De cowboy schopt de deur van de saloon open en loopt langzaam en bedachtzaam naar de bar. De zes mannen die bij de bar staan kijken elkaar aan en zoeken een veilig heenkomen. De barkeeper duikt weg. In de donkere hoek onder de trap staat een zwaargebouwde man langzaam op en kijkt de cowboy recht in de ogen. Ze kijken elkaar één moment aan, dan trekt de cowboy zijn bovenlip op en gebaart naar buiten. De andere knikt en samen lopen ze naar buiten. Twee schoten verbreken de spanning..."

Dit is een voorbeeld van non-verbale communicatie. Non-verbaal wil zeggen: zonder woorden. Met non-verbale communicatie kun je heel veel zeggen. 90% van de communicatie is non-verbaal. In bovenstaand verhaaltje wist iedereen wat er aan de hand was, zonder dat er ook maar iets gezegd werd.

Verbale communicatie wil zeggen: met woorden. Een voorbeeld van verbale communicatie is een gesprek met iemand. Tijdens een gesprek met iemand gebruik je ook heel veel non-verbale communicatie, zoals je houding, toon, intonatie en handgebaren.

Communicatie is het proces waarbij de zender de intentie heeft via een medium een boodschap over te brengen naar een of meerdere ontvangers. Er bestaan nog veel meer definities voor communicatie, maar deze is makkelijk en duidelijk. Het kenmerk van communicatie is dus de overdracht van informatie.

Studeren is vrij kostbaar, het NIBUD heeft allerlei handige tips kijk maar op www.nibud.nl www.jeugd-en-geld.nl, www.rondkomen-budgetteren.nl

Handige Tip

Wat is Communicatie?

Het communicatieproces is pas voltooid als de ontvanger de informatie op een of andere manier heeft verwerkt. Geslaagdheid is niet een vereiste voor communicatie, miscommunicatie is dus ook een vorm van communicatie. Bij communicatie kunnen alle zintuigen een rol spelen.

Er zijn heel veel vormen van communicatie. Om er een paar te noemen: telefoon, internet, verkeersborden, billboards, televisie, radio, logo's, lichaamstaal, kleding, chatboxen, gesprekken. Een aantal van deze vormen van communicatie zijn massacommunicatie. Bij massacommunicatie wordt meestal gebruik gemaakt van technische verspreidingsmiddelen. Met massacommunicatie bereik je heel veel mensen, zoals met een billboard of een reclamespotje. Er bestaat ook interpersoonlijke communicatie. Interpersoonlijk wil zeggen: communicatie tussen (enkele) personen.

Tussen interpersoonlijke communicatie en massacommunicatie zijn veel verschillen. Om er een aantal te noemen:

Massacommunicatie

- veel personen
- openbaar
- weinig kans op feedback
- eenrichtingsverkeer

Interpersoonlijke communicatie

- een of enkele personen
- geselecteerd publiek
- veel kans op feedback
- tweerichtingsverkeer

Er zijn nog veel meer soorten communicatie, maar dit zijn wel de meest voorkomende soorten van communicatie. Tijdens de opleiding communicatie zul je met nog veel meer soorten communicatie te maken krijgen.

De drie hoofdvormen van communicatiemanagement

Personen kunnen communiceren door middel van praten, schrijven, lezen, gebarentaal, bellen, chatten, het internet, lichaamstaal etc.

Ook bedrijven communiceren. Denk maar eens aan jaarverslagen, reclamefolders, televisiesponsoring, het imago van een bedrijf en de personeelsblaadjes. Al deze voorbeelden kunnen onderverdeeld worden in drie groepen: interne communicatie, externe communicatie en corporate communicatie.

Interne communicatie.

Interne communicatie is de communicatie die zich binnen het bedrijf afspeelt. Dit kunnen personeelsbladen zijn maar ook weekberichten, memo's, delen van hun website die alleen voor het personeel zijn bestemd (intranet) en cursussen voor het personeel.

Externe communicatie

Externe communicatie is de communicatie van het bedrijf naar buiten toe, bijvoorbeeld: naar klanten, investeerders, consumenten of zelfs concurrenten. Voorbeelden van externe communicatie zijn reclamefolders, jaarverslagen, advertenties, persberichten en het deel van de website van het bedrijf dat publiekelijk toegankelijk is.

Corporate communicatie

Naast de interne en externe communicatie bestaat er ook de corporate communicatie. Bij corporate communicatie gaat het om identiteit en imago, dit kan de huisstijl zijn,

De drie hoofdvormen van communicatiemanagement

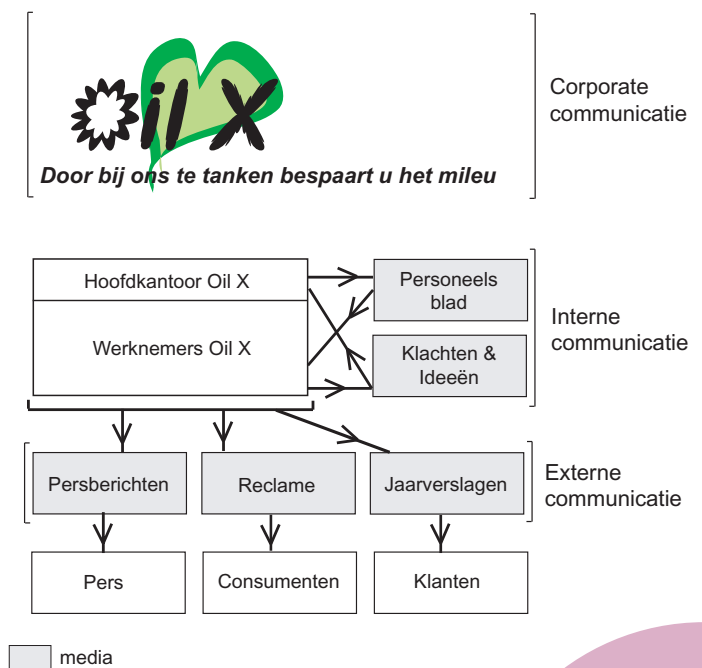
het briefpapier of de inrichting van een kantoor of winkel. Het is belangrijk dat het imago wat het bedrijf wil uitstralen zo veel mogelijk overeen komt met wat de klanten van het bedrijf vinden. Als dit niet het geval is kunnen de externe- en interne communicatie moeizamer verlopen.

Voorbeeld

Oliegigant Oil X heeft een groot deel van de oliemarkt weten te veroveren in Europa door overnames en fusies. Op slechts drie bedrijven na is het de grootste olie-raffinaderij van Europa.

Het bedrijf is verleden week in opspraak gekomen omdat het olie heeft geloosd in de Noordzee. De huidige campagne (externe communicatie) die ze aan het voeren waren: 'Door bij ons te tanken bespaart u het milieu' kunnen ze nu wel vergeten.

Het imago van het bedrijf is dusdanig beschadigd dat het waarschijnlijk een lange periode gaat duren voordat het imago weer gelijk is aan het imago dat Oil X wil uitstralen.

Wat moet een communicatiedeskundige kennen en kunnen?

De eisen van werkgevers

Voor communicatiefuncties worden mensen met uiteenlopende achtergronden en opleidingen aangenomen, bijvoorbeeld economen, wiskundigen, juristen, etc.

En werkgevers die wel per sé iemand met een communicatieopleiding willen hebben, geven meestal de voorkeur aan de opleiding die zij zelf ooit hebben genoten.

Een paar jaar geleden stelden communicatiemanagers dat hun opvolgers dezelfde achtergrond moesten hebben als zijzelf, terwijl het om vergelijkbare functies ging. Sommige bedrijven willen doctorandussen en andere bedrijven hbo'ers. Het is kennelijk meer een kwestie van smaak dan van professionele kennis.

Communicatiemanagers concludeerden enkele jaren geleden dat goed kunnen spreken en schrijven voor dit vakgebied zeker van belang zijn, net als goede professionele vaardigheden en het hebben van een scherpe intuïtie en inspiratie. Voor een carrière in de communicatie vond men persoonlijke eigenschappen, een goede algemene ontwikkeling en een goed relatienetwerk het allerbelangrijkste. Laten we het er maar op houden dat vakinhoudelijke kennis geen garantie is voor succes. Daar is meer voor nodig.

Vijf soorten kennis en vaardigheden

Er is gesteld dat er behoefte is aan vijf soorten kennis en vaardigheden om goed te kunnen functioneren in communicatiemanagement.

Wat moet een communicatiedeskundige kunnen en kennen?

Vakkennis

Om goed te kunnen adviseren moet men problemen kunnen onderzoeken en analyseren. Ook moet men strategisch en creatief kunnen beoordelen.

Globale kennis van andere disciplines

Je moet ook kennis hebben van financiën en economie.

Kennis van specialisatie binnen het vakgebied

Persoonlijk kunnen profileren (je eigen karakter tonen), bijvoorbeeld; sponsoring, campagnes, media etc.

Kennis van de samenleving

Algemene sociologische en politicologische kennis is ook een vereiste.

Intensieve kennis van de eigen organisatie

Kennis hebben van de organisatie waar je werkt.

Op de site www.avjob.nl heb je onder het kopje vacatures een aardige kijk op communicatiebanen vooral in de audio/visuele mediabranche.

Handige Tip

13

Interview derdejaars student

Lot de Vroe is 3e jaars studente aan de opleiding communicatie van hogeschool INHOLLAND in Diemen. We hebben haar gevraagd om wat meer te vertellen over de opleiding en het beroepenveld van een communicatiedeskundige.

Waarom heb jij gekozen voor de opleiding communicatie?

Ik heb een MBO vooropleiding als Grafisch Vormgever afgerond en omdat vormgeving ook een communicatiemiddel is sloot dit goed aan.

Waarom sloot dit dan zo goed aan?

Vormgeving is een onderdeel van communicatie. Je houdt je meer bezig met de uitvoerende kant. Nu leer ik meer over de inhoudelijke en achterliggende gedachten over het hoe en waarom van de communicatie.

Hoe ben je aan informatie gekomen over deze opleiding?

Ik heb op het internet gekeken op de websites van verschillende hogescholen daar heb ik ook wat voorlichtingsgidsen besteld. Ik heb deze gidsen goed bestudeerd en vervolgens een opleiding gekozen die goed aansloot op mijn vooropleiding.

Heb je ervaren dat mensen deze opleiding hebben gekozen zonder te weten wat de opleiding inhoud?

Ja, heel veel mensen kiezen deze opleiding zonder te weten waar ze aan beginnen. Vooral mensen die geen middelbaar beroeps onderwijs hebben gedaan hebben geen enkel idee wat ze kunnen verwachten. Zij hebben meestal geen praktijkervaring.

Heb je nog tips voor aankomende communicatie studenten?

Begin niet zomaar aan deze opleiding. Verdiep je goed in de beroepen die je kunt gaan

Interview derdejaars student

Waar moet je aan voldoen om deze opleiding goed te kunnen starten?

Je moet gemotiveerd, communicatief ingesteld zijn en vooral kunnen en willen samenwerken. Je moet je ook goed kunnen verplaatsen in gedachten van anderen.

Wat vind je het leukste aan de opleiding?

Het is een erg brede opleiding. Je werkt veel in projectgroepen dus veel teamwork, je leert veel verschillende dingen bijvoorbeeld samenwerken, hoe je met bepaalde problemen omgaat en je leert veel naar jezelf te kijken. De opleiding is ook erg praktijkgericht dat vind ik zelf wel prettig omdat ik niet zo een boekenlezer ben.

Wat vind je minder leuk aan deze opleiding?

Je moet veel onderzoeken doen en daar houd ik zelf niet zo van. We hebben verschillende projecten gehad over de publieke sector en omdat ik meer commercieel ben ingesteld was dit niet iets wat ik erg interessant vond.

Wat vind je tot nu toe het belangrijkste wat je hebt geleerd?

Je leert erg veel verschillende vaardigheden zoals tekstschrijven, conceptontwikkeling en het uitvoeren van onderzoeken. Ook heb ik geleerd om goed naar mezelf te gaan kijken en ik ben er achter gekomen wat voor kwaliteiten ik heb en wat mijn minder goede kanten zijn. Ik kan nu ook bepaalde dingen waarvan ik vroeger dacht dat ik er niet goed in was.

Wat voor dingen zijn dit dan?

Ik ben nu goed in tekstschrijven dit is iets waar ik vroeger erg veel moeite mee had. Ik kan nu een stuk beter samenwerken met een groep, ook met mensen die je misschien niet aardig vind.

Handige Tips

In alle studentensteden zijn er studenten- en studieverenigingen. Deze hebben allerlei achtergronden. Wil je traditioneel? Dan zijn er de corpsen. Wil je sportief? Dan zijn er de sportverenigingen voor studenten.

Alle hogescholen en universiteiten zijn aangesloten bij een sportvereniging die allerlei voorzieningen hebben zoals tennisbanen, fitnessruimtes etc. Ook kunnen er lessen gevolgd worden tegen een studentvriendelijke prijs. Een echte aanrader voor zowel de actieve als passieve sportfanaten.

De meeste hogescholen beschikken tegenwoordig ook over een eigen bar waar het heel gezellig kan zijn en waar je medestudenten kunt ontmoeten.

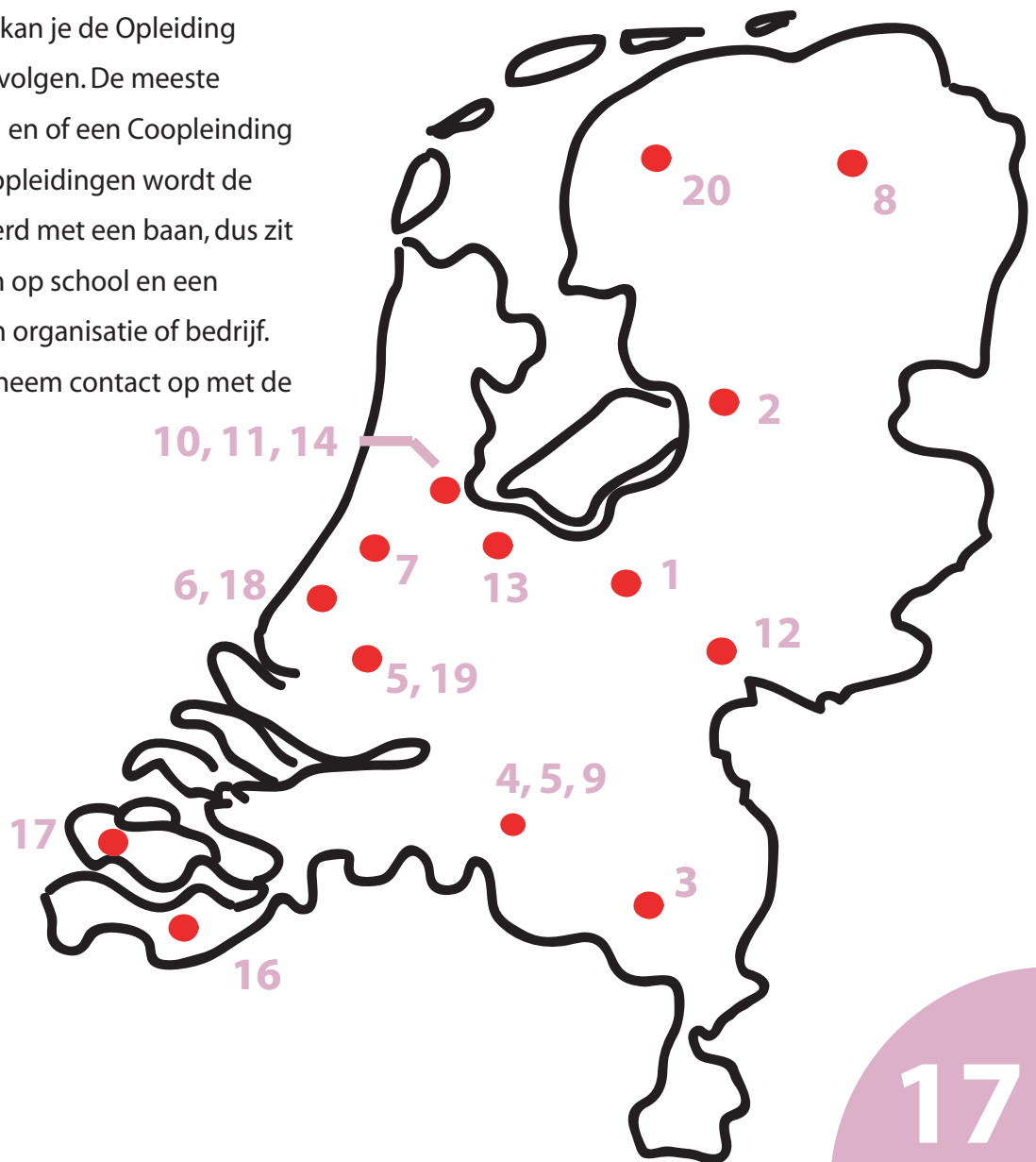
Sommige hogescholen bieden samen met universiteiten een heel goed filmprogramma aan waar je meestal gratis naar toe kan. Meestal zijn de films net uit de bioscoop of het filmhuis. De sneakpreview is ook heel populair onder studenten. Voor een zacht prijsje kun je op dinsdagavond naar een film, wat tevens een verrassing is, kijk maar in de filmladder.

In heel veel steden krijgen studenten korting of gratis entree voor musea. De CJP-pas is meestal ook geldig bij deze musea, maar dan krijg je meestal alleen korting.

Waar in Nederland kan ik communicatie gaan studeren?

Op deze hogescholen kan je de Opleiding Communicatie Voltijd volgen. De meeste bieden ook de deeltijd en of een Coopleiding variant aan, bij de Co-opleidingen wordt de opleiding gecombineerd met een baan, dus zit je een aantal maanden op school en een aantal maanden in een organisatie of bedrijf. Voor meer informatie neem contact op met de opleiding.

Waar in Nederland kan ik communicatie gaan studeren?

- 1 **Christelijke Hogeschool Ede**, Ede, Gelderland
- 2 **Christelijke Hogeschool Windesheim**, Zwolle, Overijssel
- 3 **Fontys Hogescholen Eindhoven**, Eindhoven, Noord-Brabant
- 4 **Fontys Hogescholen Eindhoven**, Tilburg Noord-Brabant
- 5 **Fontys Hogescholen Tilburg**, Tilburg, Noord-Brabant
- 6 **Haagse Hogeschool**, 's Gravenhage, Zuid-Holland
- 7 **Haagse Hogeschool**, Leiden, Zuid-Holland
- 8 **Hanzehogeschool Groningen**, Groningen, Groningen
- 9 **Hogeschool Brabant**, Tilburg, Noord-Brabant
- 10 **Hogeschool INHOLLAND**, Diemen, Noord-Holland
- 11 **Hogeschool van Amsterdam**, Amsterdam, Noord-Holland
- 12 **Hogeschool van Arnhem en Nijmegen**, Arnhem, Gelderland
- 13 **Hogeschool van Utrecht**, Utrecht, Utrecht
- 14 **Hogeschool voor Economische Studies**, Amsterdam, Noord-Holland
- 15 **Hogeschool voor Economische Studies**, Rotterdam, Zuid-Holland
- 16 **Hogeschool Zeeland**, Terneuzen, Zeeland
- 17 **Hogeschool Zeeland**, Vlissingen, Zeeland
- 18 **Hogeschool INHOLLAND**, Den Haag, Zuid-Holland
- 19 **Hogeschool INHOLLAND**, Rotterdam, Zuid-Holland
- 20 **Noordelijke Hogeschool Leeuwarden**, Leeuwarden, Friesland

Interview met Marion Haselager (45) werkzaam in de communicatie sector.

Marion Haselager (45) is woonachtig in Blaricum getrouwd en moeder van drie kinderen. Ze geeft communicatietrainingen aan leidinggevendenden binnen de zorgsector. Dit doet ze sinds twee jaar, nadat zij hiervoor ook actief was binnen de zorgsector maar dan als verpleegkundige en daarna hoofd opleidingen. Werk en scholing heeft zij altijd goed kunnen combineren, waardoor zij twee jaar geleden haar opleiding communicatietrainer aan de Hogeschool van Rotterdam heeft kunnen afronden.

Ze is begonnen met trainingen te geven in het ziekenhuis waar ze ook als verpleegkundige in dienst was. Doordat de trainingen die ze gaf duidelijk effect hadden op de gang van zaken binnen het ziekenhuis, kreeg ze door middel van mond op mond reclame al snel vele aanbiedingen. Dit was voor haar een positieve ontwikkeling en heeft ze sindsdien besloten om haar baan als hoofd opleidingen op te geven en aan de slag te gaan als zelfstandige. De opdrachten stroomden binnen ondanks dat haar enige manier van reclame een visitekaartje en mond op mond reclame was.

Haar manier van werken gaat als volgt:

" Ze wordt gebeld of benaderd. Daarna volgt er een intakegesprek waarin de mensen vertellen wat ze willen en waar het aan schort.

" Aan de hand daarvan maakt ze een programmavoorstel waarin zij de situatie weergeeft en beschrijft wat de beste manier van aanpak zal zijn.

" Daarna maakt zij een kostenberekening.

Interview met Marion Haselager (45) werkzaam in de communicatie sector.

De trainingen worden gegeven aan groepen van maximaal twaalf mensen. Hier heeft zij bewust voor gekozen zodat er de mogelijkheid is om tijdens een training feedback te geven.

Een onderdeel dat vrijwel in elke training terug komt is er achter komen hoe je zelf in elkaar steekt. Ik citeer: "De bril die je op hebt als je een ander observeert of waarneemt is gekleurd en de kleur wordt bepaald door je eigen kwaliteiten". Hiermee bedoelt ze dat als je zelf ergens slecht in bent, je al snel geneigd bent om iemand anders op datzelfde punt goed te beoordelen. Dit geldt uiteraard ook andersom, terwijl dit helemaal geen weerspiegeling van de werkelijkheid hoeft te zijn.

Om de cursus duidelijk en boeiend te houden maakt zij regelmatig gebruik van een acteur die zij zelf inhuurt.

De acteur speelt samen met de cursist praktijksituaties na. Waarna de effecten van de communicatie worden besproken.

Wat vooral belangrijk is tijdens de cursus is het laten merken dat de cursist ook bepaalde dingen goed doet, bijvoorbeeld complimentjes geven. Het is voor niemand leuk om de hele tijd aan te horen wat hij fout of slecht doet. Het is de bedoeling dat iedereen inziet dat je tot een bepaald eindproduct probeert te komen en dat is alleen mogelijk door met een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

Interview met Marion Haselager (45) werkzaam in de communicatie sector.

Bang om te groeien is zij niet. Ze neemt alleen opdrachten binnen de zorgsector aan. Ze blijft in haar eentje werken omdat ze het heel belangrijk vindt om alles zelf in handen te hebben.

Ze gaat geen eigen kantoorpand huren. Zij vindt het heerlijk om lekker dicht bij de kinderen te zijn, daarom doet ze de administratie en readers maken ook thuis. De plek van de cursussen wordt overigens wel bepaald door de opdrachtgever. (Na lang doorvragen bedacht mevrouw Haselager zich ineens dat ze wel met een vernieuwing bezig is). Wat ze namelijk gaat veranderen is de naam van haar bedrijf. Ze staat nu ingeschreven als Marion Haselager communicatietrainer. Dit wordt Communicare. Dit heeft een dubbele betekenis. Communicare in het latijn betekent letterlijk verbinden en zonder verbinding is er geen sprake van communicatie. Je zou het ook op z'n engels kunnen lezen. De laatste vier letters vormen het woord "care" vrij vertaald betekent dit woord zorg en dat is natuurlijk de tak waarin ze werkzaam is, dit lijkt niet alleen haar, maar ook ons de juiste naam bij het juiste bedrijf.

Alle opleidingen hebben open dagen, kijk op hun sites, en schrijf je in, want zo krijg je een beter beeld van de opleiding.

Handige Tip

21

De werkvelden van een communicatiedeskundige

Communicatiedeskundigen houden zich bezig met de communicatiebehoefte van een organisatie en haar omgeving. Zij zijn zowel werkzaam in de private als de publieke sector. Zij geven daar invulling aan communicatie als zelfstandig functioneel gebied of communicatie als ondersteunend middel voor andere functionele gebieden.

Specialisaties zijn bijvoorbeeld public relations (PR), marketing, voorlichting, bedrijfsjournalistiek, concern-, arbeidsmarkt-, financiële en crisiscommunicatie. Startfuncties zijn samen te vatten onder de noemer communicatiemedewerker, dan denken we bijvoorbeeld aan een functie als medewerker PR, voorlichting, publiciteit of communicatie, redactioneel medewerker, pers- of publieksvoorlichter en beleids- of bestuursvoorlichter. Natuurlijk kan je ook doorgroeien in de hierboven genoemde functies. Doorgroeien leidt meestal tot functies als senior communicatiemedewerker of senior communicatieadviseur.

Als startende communicatiedeskundige moet je in staat zijn verantwoordelijkheid te dragen voor kleine projecten. Binnen die projecten moet je ook leiding kunnen geven aan junioren. Ook kun je onderdelen van een vastgesteld communicatiebeleid uitvoeren op niveau van productadvies, productiebegeleiding en redactionele en organisatorische taken. Als beginnend communicatiedeskundige is jouw bijdrage aan de ontwikkeling van intern en extern communicatiebeleid groot. Hierbij denken we natuurlijk ook aan de activiteiten die daarmee samenhangen.

De opleidingsvormen

Tegenwoordig wordt de opleiding alleen in het nieuwe bachelor- masterstructuur gegeven. Dat wil nog niet zeggen dat alle opleidingen dezelfde opleidingsvorm hebben. Sommige scholen hanteren het PGO-systeem (project gestuurd onderwijs) Dit houdt in dat je afgezien van de vakken die je apart volgt, je ook in groepen aan projecten werkt. De vakken worden schriftelijk geëxamineerd, waarna je ook door middel van een presentatie of een verslag wordt getoetst op je project. De vakken volg je in modules, die samen dus het project vormen. Het gaat hierbij meestal om aanverwante disciplines die samengebracht worden (economie, marketing).

Andere opleidingen hebben assessments om de studenten te toetsen. Hier volg je ook aparte vakken die meestal als workshops of cursussen worden aangeboden. Je kennis hierover wordt getoetst door het maken van een aantal individuele opdrachten die je tijdens een mondelinge examinatie van 40 minuten (assessment) moet verdedigen. Tijdens deze mondelinge examindatie door 3 vakdocenten wordt ook je kennis van de opgegeven literatuur getoetst. Apart hiervan maak je ook samen met een projectgroep een product die je aan het einde van het blok wordt gepresenteerd in een grote zaal.

Deze twee opleidingsvormen of varianten hierop worden het meest gehanteerd. Alle scholen hebben hun eigen manier van toetsing. Voor meer informatie hierover kan je de brochure van de opleiding opvragen.

Waarom zijn communicatie-deskundigen nodig?

Van voetbalclub tot accountantskantoor. Tegenwoordig wordt binnen bedrijven en organisaties communicatie steeds belangrijker. Kleine bedrijven worden groter, maar de bedrijfsprocessen evenals de communicatie naar klanten en werknemers moet wel even efficiënt verlopen, en daar zijn mensen voor nodig!

Als deze mensen wegvallen zijn er geen persvoorlichters en dan is er geen reclame. Als er geen reclame is, komen we niet aan de nodige informatie en noem maar op.

Een groot bedrijf zoals Albert Heijn moet kunnen communiceren met zowel de klanten als de eigen werknemers. Albert Heijn heeft om met de eigen werknemers te kunnen communiceren een nieuwsbrief waar leuke berichtjes in staan, maar ook belangrijke mededelingen die een bedrijf aan haar werknemers wil doorgeven.

Naar de klanten toe geeft Albert Heijn de Allerhande uit. Een blad dat kooktips en andere informatie bevat, maar ook wordt er een duidelijke link gelegd naar de Albert Heijnwinkels en haar producten.

Als communicatiedeskundige zorg je ervoor dat de bladen de sfeer van en informatie over de Albert Heijn goed naar de klanten en werknemers wordt vertaald.

In hedendaagse bedrijven of organisaties is de communicatiedeskundige zeer belangrijk.

Zonder een communicatiedeskundige kan een bedrijf of organisatie niet goed functioneren.

Een communicatiedeskundige zorgt voor de uitstraling van een bedrijf, zowel intern als extern.

Studentenleven

Waar je ook gaat studeren of welke studie je ook gaat doen, in elke stad is er wel wat te doen. Een kleine opsomming van de leukste/bekendste uitgaansgelegenheden en kroegen hieronder op een rijtje..., en geloof ons maar, er zijn nog tientallen meer.

Rotterdam

De stoep

Oostzeedijk 336. Onder de oudere corpsstudenten zeer geliefd. Midden in Kralingen, dus het kan bijna niet anders dan een studentencafé zijn. Er is een apart eet- en bargedeelte. De keuken is open tot 23.00 uur. Moderne popmuziek en jazz bepalen hier de sfeer.

Baja Beach Club

Oostzeedijk 300b. Uitgegroeid tot één van de plaatsen in 'Rotterdam waar je een keer geweest moet zijn. In deze club zijn zand, cocktails, tropische muziek en heel het jaar door een zonnige stemming de kenmerken. Je kunt er brunchen, lunchen en 's avonds swingen in het zand of op de bar, als het maar bijdraagt aan de zonnige, ontspannen sfeer.

Utrecht

De winkel van sinkel

Oudegracht 47. In dit voormalige bankgebouw kun je van alles. In het grote café of restaurant (in de kelder) is muziek, show, film, theater, lezingen, variété, dansen, dinerspektakel, concerten, workshops en ga zo maar door. Ook hebben ze een terras, zowel achter in de tuin als voor aan de werf. Altijd leuk voor een "duizendpoot".

Studentenleven

Bij Bartje

Donkere Gaard 6. Eén van de drukste cafés van Utrecht. Soms kom je niet eens binnen, zodat het bij goed weer op straat ook heel druk is. Veel studenten zijn hier te vinden. Muziek staat er 's avonds hard. Goedkoop eten kan er tussen 17.00-21.00 uur. Ook beschikken ze over een (verwarmd) terrasje.

Amsterdam

De blaffende vis

Westerstraat 118. Café waar vooral veel studenten van de in de buurt gelegen hogescholen komen. Gezellige Jordaan-kroeg waar ook altijd veel buurtbewoners zijn te vinden. De muziek kun je naar eigen wens laten aanpassen.

Nasty

Thorbeckelaan 16. Bij Nasty hebben ze bijna altijd wel wat georganiseerd. Of het nu karaoke-avond is of back-to-the-sixties party, het is er altijd feest. Veel jonge mensen bezoeken dit café, dat een binnen- en buitenterras heeft. De pinda's op de bar maken het nog gezelliger.

Tilburg

Brandpunt

Piusplein 7. Een populair café in Tilburg. Wie voor 24.00 uur niet binnen is, loopt het risico om in de rij buiten te moeten wachten. Veel Nederlandstalige muziek. Met groot terras dat tot in de kleine uurtjes open blijft. Ook serveren ze eenvoudige maaltijden.

Studentenleven

Polly Magoo

Heuvel 10. Zeer populair drinkhuis in de kruikenstad. Regelmatig optreden van allerlei soorten bands. Boven is een à la carte restaurant. Studenten bevolken deze kroeg, vooral tijdens de Happy Hours op donderdag en vrijdag.

Breda

De Paddock

Grote Markt 20. Overdag is De Paddock leuk om te borrelen. 's Avonds verandert De Paddock in een bruisende kroeg. Aan de achterkant is een tuinterras waar je lekker kunt zitten. Aan de voorkant heeft de kroeg een terras aan de Grote Markt. Op drukke avonden kan er op de bovenverdieping gedanst worden.

Café Janssen

Vismarktstraat 7. Studentencafé met op donderdagavond 'crazy nights' met arts en cocktails. Ontzettend klein maar knus café, midden in het centrum onder de grote kerk in Breda. Het publiek bestaat voornamelijk uit studenten. Van de muziek wordt gezegd dat het top40/allround is. Sober ingericht, zodat er weinig kapot kan!

Bijna alle banken bieden een studentenrekening aan. Deze moet je activeren bij je bank. Je kan met deze rekening ook rekenen op allerlei extra's, zoals mogelijkheid tot rood staan.

Handige Tip

27

Studentenleven

Eindhoven

DeBlix

Stratumseind 36. Feesten is de doelstelling van DeBlix en daar zorgt het personeel voor, dat de hele avond entertaint. Er komen hier veel jongeren en op donderdag voornamelijk studenten. Dit is de kroeg waar je op je gemak apenootjes kunt eten. Als je binnenkomt knisperen de schillen op de houten vloer onder je schoenen.

Berlage

Kleine berg 16. Een erg mooi Grand Café, met uitgebreide leestafel en terras. En een afgesloten restaurantgedeelte. Het is er heel slijk, en de studenten die hier komen zijn ook de wat nettere. Maar toch een ongedwongen sfeer.

In alle studentensteden zijn er tal van uitgaansgelegenheden die voornamelijk op studenten gericht zijn. Steden als Leiden en Groningen staan daar ook heel erg bekend om. Meer alternatieven zijn er ook, poppodia, filmhuizen en theaters hebben een goed en gevarieerd programma aanbod, waarbij je als student vaak op vertoon van je collegepas korting krijgt op de entreprijs.

Bron: www.studentennet.nl

Handige Tips

Ben je op zoek naar een kamer? Voor alle studentensteden heb je kamernet, waar je elke dag een mail krijgt met alle kameraanbiedingen die onder jouw eisen vallen. Kijk op www.kamernet.nl

Wist je dat je bij de meeste kamerbureaus ruim voor je gaat studeren je al kan inschrijven voor een kamer? Je kunt je zowel inschrijven bij de commerciële als niet-commerciële bureaus.

De meeste studentensteden hebben uitzendbureaus die speciaal op studenten gericht zijn. Het werk wat aangeboden wordt is meestal voor enkele uren per week. Dit werk is dus goed te combineren met school!

Wist je dat het Tj-Biljet voor teveel betaalde belasting voor sommige studenten vakantiegeld is? Zorg er dus ook voor dat je op tijd je belasting terugvraagt!

Als student ben je verplicht jezelf particulier te verzekeren. Er bestaan verschillende studentenpakketten van heel goedkoop tot heel duur. Het is dan ook raadzaam om in overleg met je ouders te kijken welke verzekering het beste bij je past.

Nawoord

Als je dit leest betekent dat dat je aan het eind van de voorlichtingsgids bent gekomen. Wij hopen dat je nu, naar aanleiding van de aangeboden informatie, voor jezelf een goed beeld hebt kunnen vormen van de studie en van het werk van een communicatiedeskundige.

Wij hopen ook dat in deze gids duidelijk is geworden over welke eigenschappen een communicatiedeskundige moet beschikken om goed te kunnen zijn in zijn of haar werk. Mocht je na het lezen van deze gids geïnteresseerd zijn in het volgen van de opleiding communicatie, dan kan je nog eens terugbladeren naar de middelste pagina voor een overzicht van alle opleidingen communicatie in Nederland. Op www.hbo-raad.nl kan je ook een overzicht vinden van alle communicatie opleidingen en aanverwante opleidingen. Natuurlijk zit er onderling verschil tussen de communicatie-opleidingen, het loont dan ook zeker om bij de school van uw interesse nog wat extra informatie aan te vragen of aan een open dag mee te doen.

Zo kun je voor jezelf alle onderlinge verschillen naast elkaar leggen en de opleiding kiezen die het beste bij je past.

Wij hopen op een goede studiekeuze!